

Uluslararası Türk Tıp Yayınları 1995-1996 Yıllarında Büyük İvmeye Sahip

Prof. Dr. Altan ONAT

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi, Türk Kardiyoloji Derneği Başkanı

ÖZET

Tıp alanında Türkiye'den kaynaklanan uluslararası yayınların gidişini değerlendirmek amacıyla, Science Citation Index'in taradığı dergilerdeki Türkiye adresli tüm yayınlar gözden geçirildi. 1995 ve 1996 yıllarını kapsayan SCI CD-ROM'larında bulunan ve hekimliği ilgilendiren tüm kaynaklar ayıklandı. Ortak yayınlar için bir kredi sistemi uygulandı. Anılan iki yılda sırasıyla 1019 ve 1282 toplam yayın ile 471 ve 756 tam metinli makale mevcuttu. Bu artışlar yaklaşık iki yılda ikiye katlamak gibi müthiş hızlı bir tempo ifade etmekte olup 1988'denberi devam eden hamlenin sürdüğünü göstermektedir. Tıp yayınlarında dünyadaki payımız binde 4.3'e ulaşmıştır.

Gelişmenin sağlıklı olduğunu düşündüren gözlemler şunlardı: toplantı özeti ya da editöre mektup gibi kalemlere kıyasla, makalelerde artışın daha fazla olması, temel bilimlerde ve klinik bilimlerinde her alanda geçerliliği, İzmir'de ve Anadolu'nun taşra kentlerinde yerleşik birçok fakülte ile üniversite-dışı kuruluşların paylarının yükselişi. Köklü 4 tıp fakültesi gerçi ilk 4 sırayı yine işgal ettiyse de, toplam payları yüzde 40'ın altına indi. Kardiyovasküler tıp alanında da bu iki yılda toplam 70 makalenin yayına girmesiyle sıçrama gözlenmiş ve dünyadaki payımız binde 3-4'e yükselmiştir.

Anahtar kelimeler: Kardiyoloji yayınları, tıp kurumlarının yayınları, Türk tıp yayınları, yayın hacmi

Bazı göstergeler herhangi bir ülkenin ekonomik ve ya sanayi faaliyetinin gidişinin temel işaretleri olarak sürekli izlenmeye layıktır. Milli gelir, elektrik tüketimi gibi göstergeler bunların başında gelir. Bilim ve araştırma etkinliğinin göstergeleri de, hem gelecekteki ulusal kaynakların tahsisi konusunda (1), hem de bir ulusun çağdaşlığı ya da geriliği hususunda fikir verdiği için sürekli izlenmesi gerekir. Örneğin klinik araştırmalar veya AIDS araştırmalarının değerlendirilmesi (2) için böylesi yöntemler kullanılmıştır. Özellikle 1986 yılından itibaren hızlı bir gelişmeye girdiğimiz bilim ve tıp alanlarında (3), bu izleme hayli ilgili çekici gözlemler sağlamaktadır. Bu itibarla, tıp alanında üst düzey uluslararası yayınları-

mızın, verilerin bulunduğu 1995 ile 1996 yıllarındaki durumunun incelenmesi ve bir önceki döneme göre anlamlı sayılabilecek gözlemlerin ortaya konması bu yazıda amaçlanmaktadır. Ayrıca, kardiyovasküler tıp alanında bu uluslararası dergilerde son iki yılda yer alan toplam 70 makalenin referansının yazıya ek olarak verilmesiyle, meslektaşlarımıza bir hizmet yapılması amacı güdülmektedir.

MATERYEL ve METOD

Institute for Scientific Information'in çıkardığı SCI 1995 ve 1996 yıllarına ait CD-ROM kompakt disklerinde "adresler" faslında Türkiye başlığı altında kayıtlı bulunan 2333 ve 2917 adet yayın referansı tek tek gözden geçirildi. Tıp alanını ilgilendirenleri seçmek üzere, neşredildikleri derginin yanısıra, asıl adres olarak gösterilen kaynak kurum ve bilimsel dikkate alındı. yurtdışındaki bir merkez ile ya da yerli bir tıp-dışı kurumla, Türk tıp kurumunun ortaklaşa ürettiği bir yayında yarım puan verildi. Yazarların sırası ve sayısına göre, Türk tıp kurumunun ağırlığı gerektiğinde kesir puanla belirlendi. İki ayrı Türk tıp fakültesinin ortak yayını durumunda, dal ve kuruma aynı yöntemle uygulama yapıldı. Aynı fakültenin değişik dallarının ortaklaşmasında, ilkyazarın dalına kredi verildi.

BULGULAR

Science Citation Index'in taradığı dergilerde yer alan toplam Türk tıp yayınları 1995 yılında 1019, 1996'da 1282 idi. Bir önceki yıla göre artışlar % 44 ve % 24 idi. Toplam bilim ve teknoloji yayınları içindeki durumu ve yayın türlerine göre dağılımı Tablo 1'de verilmektedir. Şekil 1'de tıp yayınlarımızın son 9 senedeki yıldan yıla hızlı artışı grafik biçimde simgelenmiştir.

Tıp yayınları bu iki yılda toplam bilimin içinde sırasıyla % 43.7 ve 43.3'lük -neredeyse sabit-bir pay aldı. Ancak bu hisse bir önceki dönemdeki % 40'lık (4), ve hele 1980 civarındaki % 36'lık paydan (5) yüksekti. Önemli bir dağılım değişikliği, önceleri tüm yayınların beşte birini oluşturan - yorum tarzın-

Tablo 1. Ülkemizin 1995 ve '96 yıllarında ürettiği tıp yayınlarının tür dağılımı

	1995		1996	
	sayı	yüzde	sayı	yüzde
Toplam bilim ve teknoloji yayını	2333		2917	
Toplam tıp yayını	1019	100	1282	100
Editöryal ve derleme	7	0.7	12	1
Makale	464	45.5	824	64.5
Editöre mektup	199	19.5	234	18.2
Toplantı özeti	153	15	205	15.6
Not (biyografi ve düzeltme dahil)	196	19.2	7	0.6

daki notların 1996 yılında asgariye inmesi, buna karşılık tam metinli makalelerde büyük artış (% 61) kaydedilmesi idi. SCI'te 1996 yılında taranan tıp dergilerinde toplam 291,000 çeşitli türde yayın olduğu tahmin edilebileceğine göre, Türk tıbbının dünyadaki payı - iki yıl önceki binde 2.65'lik düzeyden - binde 4.4'e yükselmiştir.

Bu yazıda değerlendirilen yayınlar yalnız tam metinli makale ile editöryal ve derleme türündeki kalemlerden ibarettir. Onlara kısaca makale terimiyle atıf yapılacaktır. Bu tıp yazılarının sonunda geçmiş yıllarda bir senenin tüm tıp yayınları referans olarak bildirilirken, yayınların sayısının müthiş sıçrama yapması nedeniyle, bundan böyle sadece kardiyovasküler tıp alanındaki yayınlarımızın referansları sunulacaktır.

Makalelerin tıp dallarına göre son 6 yıl içindeki dağılım gelişmesi Tablo 2'de gösterilmiştir. 1991-94 dönemine (ilk dönem) kıyasla 1995-96'da (son dönem) temel tıp bilimlerinin payı değişmeyerek % 22'de kalmıştır. Bu dallar arasında biyokimya ile anatomi ve histolojide yayınlarda kayda değer artış, fizyoloji ile farmakolojide ise, duraklama gözlenmiştir. Klinik bilimlerine gelince, radyoloji, ginekoloji, nöroloji, psikiyatri, cerrahi dallarda, özellikle genel cerrahide anlamlı gelişme müşahade edilmiştir. Buna karşılık dermatoloji ve kulak-burun-boğaz bilim dallarında duraklama söz konusudur.

Kardiyovasküler tıp alanında 1995 ve 96 yıllarında sırasıyla 23 ve 47 makale yayına sokulmuştur. Bunlardan - yine aynı yıllar için sırasıyla, erişkin kardiyolojisinde 13 ve 18, pediatrik kardiyolojide 4 ve 12, kardiyovasküler cerrahide de 6 ve 17 makale SCI kapsamında olup referansları eldeki yazıya ek olarak sunulmaktadır. Böylece kardiyovasküler tıp yayınlarındaki gelişme genel tıp yayınlarına paralellik gös-

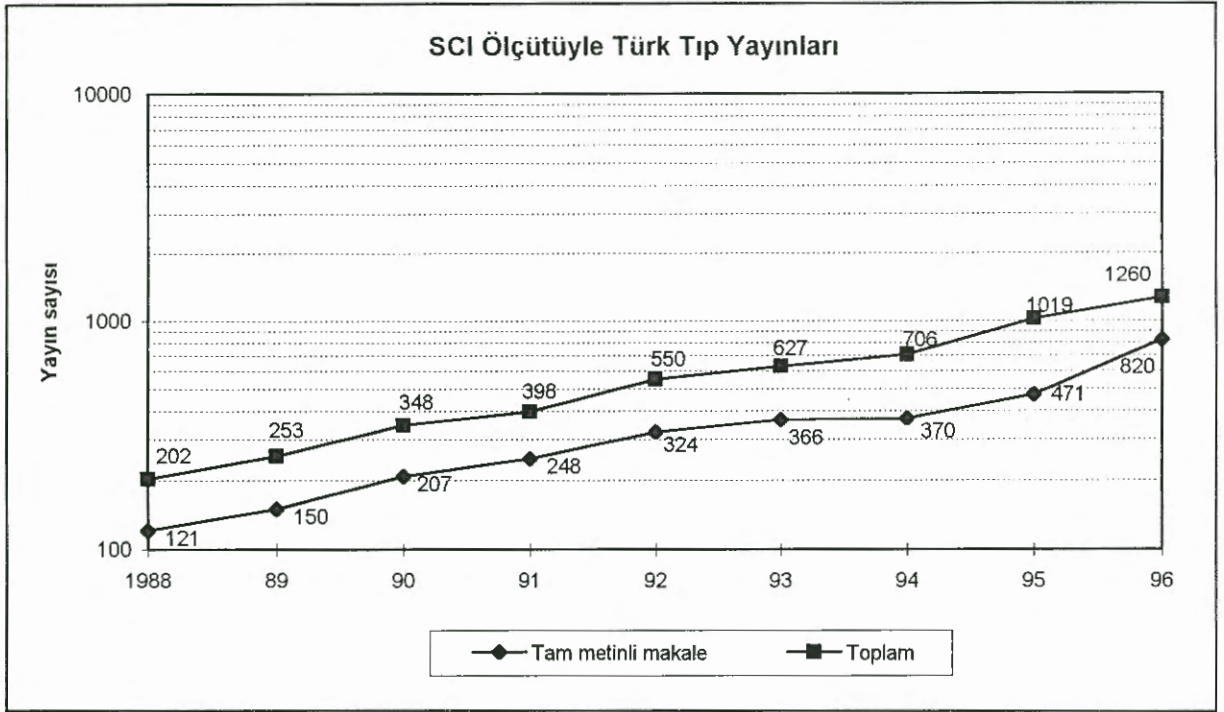
Tablo 2. Tam metinli makalelerin belirli yıllarda tıp dallarına göre dağılımı

	1991-94		1995		1996	
	sayı	%	sayı	%	sayı	%
Tıb.biol., H.sağl., Adli tıp	14	1,0	8	9	1,3	
Fizyoloji, Biofizik	67	5,1	18	20	3,1	
Anatomi, Histoloji	23	1,8	11	16	2,1	
Patoloji	23	1,8	8	14	1,8	
Mikrobiyoloji	12	0,9	6	9	1,2	
Biokimya	67	5,1	35	40	6,2	
Farmakoloji	83	6,3	35	31	5,4	
Nükleer Tıp	44	3,3	17	23	3,2	
İç Kardiyoloji	37	2,8	13	17	2,4	
Diğer İç Hast.	182	13,9	56	104	13,1	
Pediatri	129	9,9	37	83	9,9	
Radyol & terapi	50	3,8	24	48	5,9	
Dermatoloji	25	1,9	2	11	1,1	
Fizik tedavi	5	0,4	2	3	0,4	
Psikiyatri	9	0,7	3	8	0,9	
Nöroloji	30	2,3	12	20	2,6	
Nöroşirürji	86	6,5	22	23	3,7	
K.B.B.	30	2,3	10	13	1,9	
Üroloji	65	5,0	23	34	4,7	
Göz	63	4,8	25	32	4,6	
Ginekoloji	80	6,1	30	60	7,3	
Plastik Cerrahi	29	2,2	6	20	2,1	
Pediyatrik Cerrahi	55	4,2	18	36	4,4	
Genel Cerrahi	51	3,9	36	37	6,0	
Gö-Kalpdamar Cerrahisi	33	2,5	7	22	2,3	
Ortopedi	10	0,8	6	6	0,9	
Anesteziyoloji	10	0,7	4	9	1,0	
	1306		471		744	

termiştir. Dünyada 1996'da SCI'ye giren tam metinli kardiyovasküler tıp makalelerinin toplam 11,500 dolayında olduğu düşünülürse, bu alandaki yayınlarımızın dünyadaki payı son olarak binde 4.1 düzeyine yükselmiştir (Şekil 2).

Son 6 yıl içerisinde makalelerin tıp kurumlarına göre dağılımı Tablo 3'te özetlenmiştir. İlk döneme kıyasla son dönemde (1995-96) üç büyük şehrimizle diğer şehirler toplamına ilişkin yayınların gidişi Şekil 3'de seçilmektedir. Görüldüğü gibi, yayınlarda açık farkla başı çeken Ankara'nın payı % 51.4'ten % 46'ya inerken, İzmir (7.3'ten 10'a) ile diğer Anadolu şehirlerinde (% 20.9'dan % 22.7'ye) üretilen tıp yayınlarının payı yükselmektedir. Böylece İzmir'in tıp kurumları bir ara içine girdikleri durgunluktan sıyrılırken, payını % 21 dolayında tutabilen İstanbul müesseselerini toplam taşra kurumları 1996'da geçmiştir.

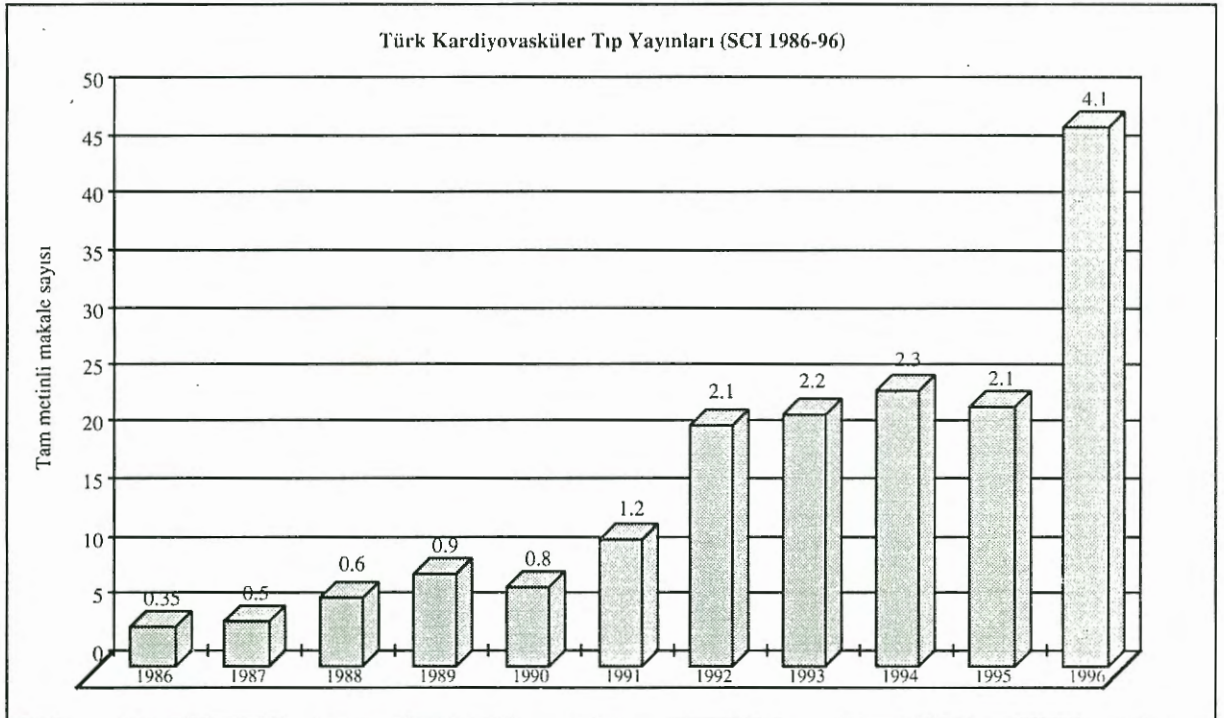
Kurumlar tek tek ele alındığında Hacettepe, Ankara ve İstanbul Tıp ile Cerrahpaşa fakülteleri ilk 4 sırayı alıyor. Hamle yapmış olan Cerrahpaşa ile Ege tıp fakülteleri ve Gülhane ATA böylece Gazi ÜTF'ni 7nci sıraya itmiş durumda. Bunları izleyen Marmara, Düzce Eylül ve Çukurova fakülteleri ilk ona girebili-

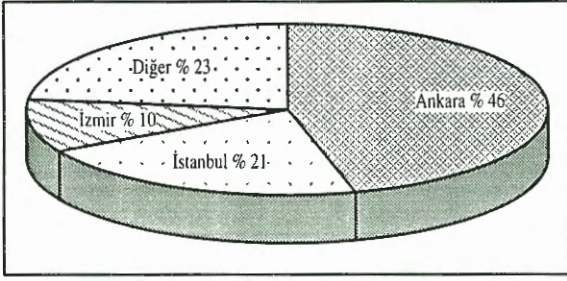
Şekil 1. Science Citation Index'in taradığı dergilere tıp alanında giren Türkiye kaynaklı tüm yayınların ve tam metinli makalelerin 1988'den beri hızlı gelişmesi: sekiz yılda 6 kattan fazla artış sağlanmıştır.

yorlar. Erciyes, Karadeniz Teknik, Cumhuriyet ve hele -fiziolog Üner Tan'ın aktivitesini kaybetmiş

olan- Atatürk ÜTF gerilere kaymış halde. Ondokuz Mayıs, Uludağ, Selçuk, Dicle ve İnönü tıp fakültele-

Şekil 2. SCI ölçütüyle kardiyovasküler tıp alanında Türkiye'den son on yılda giren tam metinli makalelerin sayısı. Sütunların üzerindeki rakamlar dünyadaki payımızı binde olarak ifade etmektedir.

Şekil 3. Tıp alanında 1995-96 yıllarındaki yayınlarımızın başlıca şehirlerimize göre dağılımı.

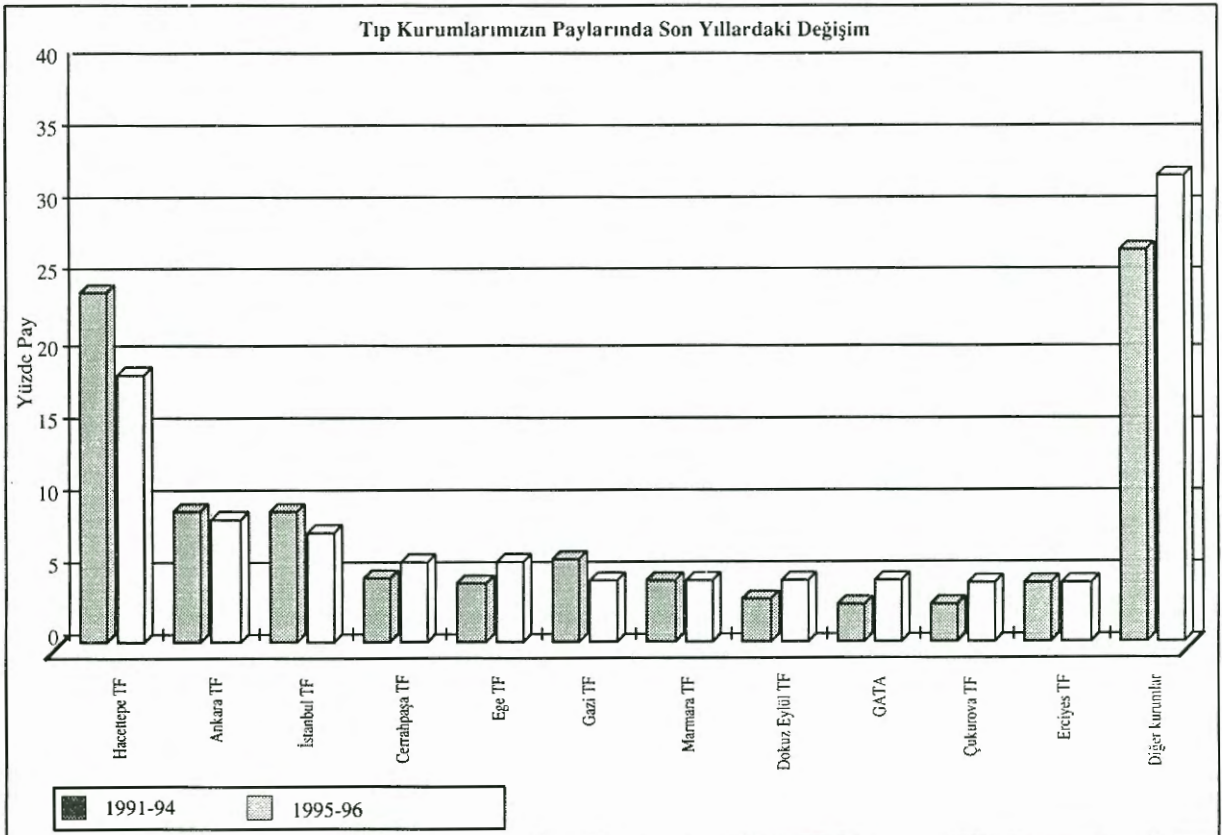
ri önemli aşama yapıyor görünümünde. Şekil 4'te temsil edildiği üzere, kendi temposunu doğal olarak aynı ölçüde arttıramayan Hacettepe Tıp Fakültesi'nin payı ilk dönemdeki % 25'ten şimdi % 18'in altına düşmüş durumda.

TARTIŞMA

Bilimin ölçütü yalnız yayın hacmi değil, aynı zamanda yayınların etkisi, yani impakt faktörü olarak bilinen sitasyonlardır. Sitasyonları değerlendirmek (6,7) çok zaman alıcı ve külfetli olduğundan bu değerlendirmeyi yayınlarla sınırlı tuttuk. Science Cita-

tion Index'e dayanarak gerçekleştirilen uluslararası sıralama listeleri son birkaç dekatta grupları karşılaştırmak için makbul bir yaklaşımdır (1).

Uluslararası asgari bir düzey yansıttığına inanılan Science Citation Index'in taradığı dergiler ölçüt olarak tutulunca, ülkemizin bilim ve tıpta 10 yıl kadar bir süredir yaptığı büyük hamleye 1995 ile 1996 yıllarında da devam ettiği anlaşılmaktadır. Sözü edilen sıçramanın, bu yazıda ele alınan tıp alanında diğer fen ve teknoloji alanlarına kıyasla biraz daha yüksek ivmeli olduğu ifade edilebilir, çünkü tıbbın genel bilim içerisindeki payı 1980 yılında % 36'dan, 1990'lı yılların başlarında % 40'a, son iki yılda ise % 43-44'e çıkmıştır. Bu ivme son dekatta yayın sayısını her 3 yılda katlamak gibi son derece hızlı olmuştur ve çok kıvanç vericidir. Aynı gelişme temposu kardiyovasküler tıp alanındaki yayınlarda da kaydedilmiş olup bu alanın dünyadaki payı 8 yıl gibi kısa bir süre içerisinde dünyadaki payını 6 kattan fazlaya çıkarmıştır. Ama yine de genel tıpta ve kalp-damar hekimliğinde binde 4'ün üzerinde olan payı önümüzdeki 5-6 yılda yüzde 1'e çıkarma hedef alınmalıdır. Bu hedef

Şekil 4. Tıp yayınlarımızda başlıca kurumlarımızın payının son 6 yıldaki durumu ve değişim eğilimi

Tablo 3. Tam metinli makalelerin belirli yıllarda tıp kurumlarına göre dağılımı

	1991-94	%	1995	1996	%
Hacettepe TF	323	24,7	76	139	17,7
Ankara TF	118	9,0	50	52	8,4
İstanbul TF	117	9,0	46	46	7,5
Cerrahpaşa TF	65	4,9	27	46	6,0
Ege TF	51	3,9	23	43	5,4
Gazi TF	79	6,0	21	35	4,6
Marmara TF	58	4,4	24	28	4,3
Dokuz Eylül TF	37	2,8	13	37	4,1
GATA	33	2,5	20	24	3,6
Çukurova TF	35	2,6	13	28	3,3
Erciyes TF	41	3,1	15	23	3,1
Z T Burak H	8	0,6	14	22	2,9
Başkent/Organ Nakl	41	3,1	14	17	2,6
Akdeniz TF	26	2,0	12	15	2,2
19 Mayıs TF	18	1,3	9	17	2,1
Uludağ TF	16	1,2	12	13	2,1
Karadeniz Teknik TF	27	2,1	13	8	1,8
THİY	16	1,2	6	11	1,4
Osmangazi/Anadolu	18	1,4	6	11	1,4
Ankara Nümune	11	0,8	6	9	1,3
Dicle TF	10	0,8	6	9	1,2
Ankara Hast	13	1,0	3	10	1,1
İnönü TF	3	0,2	5	8	1,0
Selçuk TF	6	0,5	1	11	0,9
Atatürk TF	41	3,1	3	8	0,9
Cumhuriyet TF	16	1,2	2	7	0,7
Fırat TF	7	0,5	4	4	0,6
Trakya TF	4	0,3	3	4	0,6
Haydarpaşa Nümune	3	0,2	2	5	0,5
SSK Ankara	11	0,8	2	5	0,5
İzmir Devlet Hast.	5	0,4	1	5	0,5
S. Ersek GKDCM	3	0,2	0	4	0,3
Diğer fakülteler	7	0,5	4	7	0,9
Diğer fakülte dışı	48	3,6	19	35	4,5
	1307		471	744	

bizi bilimde ya da tıpta en iyi 17 ülke arasına yerleştirmeye yarar.

Tıp yayınlarındaki hızlı gelişmenin güçlü bir yanı da, daha az önem verilecek yazı türlerinin yanında, tam metinli makalelerde gelişmenin 1996'da daha belirgin oluşudur. Böylece makalelerin payı % 65'i bulmuştur. Temel bilimlerde de aynı canlılığın görülmesi ve, özellikle biyokimya dalında atılım sezilmesi kayda değer. Üstelik, eskiden zayıf olduğumuz bazı branşlarda, örneğin radyoloji, ginekoloji ve genel cerrahi alanındaki yayınlarda bu zaaflar ortadan kalktığını gözlemek, sadece birkaç alanın lokomotifliğinden çok, araştırmaların hemen her alana yayıldığını ifade eder. Gelişmenin sağlamlılığını yansıtan benzer bir olgu, günümüze kadar hakim olan Ankara kurumlarının ağırlığının azalmakta, İzmir ve "taşra" kurumlarının ise artmakta oluşudur.

Müesseseler bireysel olarak ele alınınca, tıp yayınlarında üstünlüğünü uzun yıllardır sürdüren Hacettepe fakültesinin, beklendiği gibi, Türkiye'nin genel temposunda gelişmemesi sonucu, sonrakilerle arasında

ki büyük farkın azalma eğilimine girilmiştir. Bu gözlem Ankara ve İstanbul tıp fakülteleri için de geçerli olup Ege, 9 Eylül, GATA, Çukurova fakülteleri ile bazı taşra kurumlarının geliştiğinin altını çizer. Bu konuda en çarpıcı gösterge iki büyük şehrimizin köklü 4 fakültesinin tıp araştırmacı veya yayınlardaki payının 1979/80'de % 83'ten (8), 1995/96'da % 39,6'ya düşmüş olmasıdır.

Bazı kurumların ve belirli fakültelerin bilimdallarının yayın faaliyetine dikkati çekmek değer. Bu meydana Sağlık Bakanlığının Z.T. Burak Hastanesinden çok güçlü ginekolojik makalelerin çıktığı, Akdeniz ÜTF'de fizyoloji ve biyokimyanın çok aktif olduğu anlaşılmaktadır. Birkaç örnek daha vermek gerekirse, Ege ve Erciyes fakültelerinde pediyatrik cerrahi, Çukurova'da anatomi-histoloji, Cerrahpaşa'da biyokimya ve nükleer tıp, 9 Eylül ve 19 Mayıs fakültelerinde nükleer tıp, GATA'da iç hastalıkları, Ege'de radyoloji, İstanbul Tıp fakültesinde nöroloji, 9 Eylül'de üroloji, Ankara fakültesinde oftalmoloji, kardiyoloji ve genel cerrahi, kardiyovasküler cerrahide T. Yüksek İhtisas Hast. önde gelen kurumlar arasında. Geçmiş çok kısa olan İnönü ÜTF'de çeşitli alanlarda yayın kabul ettirebilme yeteneği de dikkat çekmektedir.

KAYNAKLAR

1. De Jong JW, Schaper W: The international rank order of clinical cardiology. Eur Heart J 1996; 17: 35-42
2. Garfield E: A citation analysis of Austrian medical research and Wiener klinische Wochenschrift. Wien Klin Wochenschr 1991; 103: 318-25
3. Onat A: Türkiye'de doğa bilimleri: gelişmeler ve süreklilikler. Türkiye Bilimler Akademisi Bilimsel Toplantı Serileri 1. Dünya'da ve Türkiye'de bilim, etik ve üniversite. TÜBA, Ankara, 1994: 37-48
4. Onat A: Uluslararası düzlemdeki 1994 yılı Türk tıp dış yayınları ve son yıllarda bilim dalları ile kurumların başarı durumu. Türk Kardiyol Dern Arş 1995; 23: 271-80
5. Onat A: Ülkemizde üst düzeyde bilim ve tıp araştırmalarının niceliğine genel bir bakış: dağılım ve dünyadaki payı. Cerrahpaşa Tıp Fak Derg 1982; 13: 240-49
6. Onat A: Üst düzeyde tıp araştırmalarımızın uluslararası sitasyon açısından değerlendirilmesi. Cerrahpaşa Tıp Fak Derg 1984; 15: 113-20
7. Onat A: Kardiyoloji alanında Türkiye'deki araştırmaların 1975-83 Science Citation Index verilerine göre uluslararası yankı değeri. Türk Kardiyol Dern Arş 1984; 13: 69-80
8. Onat A: Türkiye'de uluslararası bilim ve tıp araştırmacıları: genel düzey, gidişat, kurumlar ile bilimdallarının nisbi performansı. Ankara Tıp Bülteni 1984; 6: 25-36

1995

Anat - KV Cerr.	Kopuz C, Erk K, Barış YS, Önderoğlu S, Sınay A: Morphometry of the fibrous ring of the mitral valve. <i>Ann Anatomy-Anatomischer Anzeiger</i> 1995, 177: 151-154	19 May
Biokim.-İç Kard.	Örem A, Değer O, Kulan K, Önder E, Kıran E, Uzunosmanoğlu D: Evaluation of lipoprotein (A) (Lp (A)) as a risk factor for coronary artery disease in the Turkish population. <i>Clin Biochemistry</i> 1995, 28: 171-173	Kdz
Biokim.-İç Kard.	İşbir T, Kepekci Y, Tamer L, Yücebilgiç G, Demirtaş M, Tükel S, Taylor A, İşbir M: Plasma copper levels in ankylosing spondylitis patients with cardiovascular complications. <i>Trace Elem Electrolytes</i> 1995, 12: 119-121	Çkv
Biokim.-İç Kard.	Bulur H, Özdemirler G, Öz B, Toker G, Öztürk M, Uysal M: High cholesterol diet supplemented with sunflower seed oil but not olive oil stimulates lipid peroxidation in plasma, liver, and aorta of rat. <i>J Nutr. Biochem</i> 1995, 6: 547-550	Ça-Kard.Enst.
Biokim-KV Cerr.	Haklar G, Erşahin C, Moini H, Sungun M, Doğan N, Bilsel S, Emerk K, Yalçın AS: Protective effects of cilazapril against free-radical injury in myocardial ischemia reperfusion. <i>Pharmacological Res</i> 1995, 31: 33-36	HPŞ GATA-Marm.
İç Hem.-Kard.	Aydiner A, Buğra Z, Topuz E, Meriç M: Acute myocardial infarction in man treated with epirubicin for non-Hodgkin lymphoma. <i>Am J Clin Oncol</i> 1995, 18: 444-448	Ça.
İç Kard.	Soodanbekova GK, Batyraliev TA, Niyazova ZA, Kudaiberdieva GZ, Birand A: Atrial natriuretic factor in high-altitude pulmonary hypertension - the influence of acute hypoxia on plasma atrial natriuretic factor, renin, and aldosterone concentrations in highlanders with initially normal or elevated pulmonary artery pressure and without evidence of right-ventricular hypertrophy. <i>Angiology</i> 1995, 46: 833-837	1/2 Çkv
İç Kard.	Ovsyscher I, Güldal M, Karaoğuz R, Katz A, Bondy C: Evaluation of a new rate-adaptive ventricular pacemaker controlled by double sensors. <i>Pace-Pacing Clin Electrophysiology</i> 1995, 18: 386-390	1/3 Ank
İç Kard.	Alpman A, Güldal M, Berkalp B, Diker E, Erol Ç, Oral D: Importance of notching and slurring of the resting QRS complex in the diagnosis of coronary artery disease. <i>J Electrocard</i> 1995, 28: 199-208	Ank.
İç Kard.	Salbaş K, Gürlek A, Akyol T: In-vitro effect of nicotine on red blood cell deformability in untreated and treated essential-hypertension. <i>Scand J Clin & Lab Invest</i> 1994, 54: 659-663	Ank.
İç Kard.	Adalet K, Mercanoğlu F, Orak E, Helvacı A, Öncül A, Ertem G: The effect of amlodipine on the mass and function of the left ventricle in patients with primary hypertension and left ventricular hypertrophy. <i>Curr Therap Res - Clin Experimental</i> 1995, 56: 607-616	Ça
İç Kard.	Acartürk E, Özeren A, Sarıca Y: Detection of aortic plaques by transesophageal echocardiography in patients with ischemic stroke. <i>Acta Neur Scand</i> 1995, 92: 170-172	Çkv
İç Kard.	Tokgözoğlu SL, Özmen F, Kabukçu M, Karanfil A, Aytemir K, Özkuyumcu C, Uğurlu S: Does increased lipoprotein (A) impair the effectiveness of thrombolysis with streptokinase. <i>Angiology</i> 1995, 46: 727-731	HT
İç Kard.	Postacı, N, Ekşi K, Bayata S, Yeşil M: Effect of the number of ventricular leads on right ventricular hemodynamics in patients with permanent pacemaker. <i>Angiology</i> 1995, 46: 421-424	İzm. Dev.
İç Kard.	Komsuoğlu B, Gödeli Ö, Kulan K, Komsuoğlu SS: The diagnostic and prognostic value of adenosine deaminase in tuberculous pericarditis. <i>Eur Heart J</i> 1995, 16: 1126-30	Kdz
İç Kard.	Komsuoğlu B, Gödeli O, Kulan K, Komsuoğlu SS, Tosun M, Kaya C, Tuncer C: Doppler evaluation of left ventricular diastolic filling in Behçet's disease. <i>Int J Cardiol</i> 1995, 47: 145-150	Kdz
İç Kard.	Çevik Y, Değertekin M, Başaran Y, Turan, F, Pektaş O: A new echocardiographic formula to calculate ejection fraction by using systolic excursion of mitral annulus. <i>Angiology</i> 1995, 46: 157-163	Koşuyolu

KV Cerr.	Karasu C, Soncul H, Altan VM: Effects of non-insulin-dependent diabetes mellitus on the reactivity of human internal mammary artery and human saphenous vein. Life Sciences 1995, 57: 103-112	1/2 Gazi
KV Cerr.	Öztürk OY, Çiçek S, Demirkılıç U, Kuralay E, Tatar H, NARBAY RD: Cor-triatritium-report of an unusual variant triatrial heart- a case-report. Angiology 1995, 46:1149-1152	GATA
KV Cerr.	Arsan S, Mercan S, Sarıgül A, Atasoy S, Demircin M, Doğan R, Paşaoğlu İ, Bozer AY: Long-term experience with pericardiectomy- analysis of 105 consecutive patients. Thor Cardiovascular Surgeon 1995, 42: 340-344	HT
KV Cerr.	Bayazıt M, Kamil M, Battaloğlu B, Tokmakoğlu H, Taşdemir O, Bayazıt K: Routine coronary arteriography before abdominal aortic aneurysm repair. Am J Surg 1995, 170:246-250	TYİM
KV Cerr.	Şener E, Yamak B, Katırcıoğlu SF, Özerdem G, Karagöz H, Taşdemir O, Bayazıt K: Risk factors of reoperations for prosthetic heart valve dysfunction in the 10 years 1984-1993. Thor Cardiovascular Surgeon 1995, 43: 148-152	TYİH
KV Cerr.	Katırcıoğlu SF, Küçükaksoy DS, Gökçe P, Özgenci E, Taşdemir O, Bayazıt K: Coronary sinus retroperfusion combined with intraaortic balloon pumping to perfuse the acutely ischemic myocardium. Thor Cardiovascular Surgeon 1995, 42: 330-332	TYİH
Ped. Kard.	Atalay S, İmamoğlu A, İkizler C, Uluoğlu O, Öcal B: Mitral valve and left ventricular thrombi in an infant with acquired protein C deficiency- a case report. Angiology 1995, 46: 87-90	Ank
Ped. Kard.	Aydoğan Ü, Dindar A, Gürkan L, Cantez T: Late development of dissecting aneurysm following balloon angioplasty of native aortic coarctation. Cath Cardiovasc Diagn 1995, 36: 226-229	Ça
Ped. Kard.	Tunaoğlu FS, Olguntürk R, Akçabay S, Oğuz D, Gücüyener K, Demirsoy S: Chest pain in children referred to a cardiology clinic. Ped Card 1995, 16: 69-72	Gazi
Ped. Kard.	Çil E, Saraçlar M, Özkutlu S, Özme Ş, Bilgiç A, Özer S, Çeliker A, Tokel K, Demircin M: Double-chambered right ventricle-experience with 52 cases. Int J Card 1995, 50: 1929 <i>Year Book of Cardiology 1996'ya seçilmiştir.</i>	Uludağ-HT

1996

Farm-KV Cerr.	Uydesdoğan BS, Nebigil M, Aşlamacı S, Onuk E, Kanlık I, Akar F: The comparison of vascular reactivities of arterial and venous grafts to vasodilators - management of graft spasm. Int J Cardiol 1996, 53: 137-145	Gazi-Ank.Hast.
Biokim-Kard	Alataş O, Çolak O, İnal Mİ, Köken T, Ata N, Ünalır A, Çavuşoğlu Y: Changes in antioxidant enzyme-activities following thrombolytic therapy in acute myocardial infarction. Med Sci Res 1996, 24: 467-469	Ogazi
Biokim-Kard	Süer S, Ulutin T, Sönmez H, Kökoğlu E, Üçışık N, Bayram C, Sultuybek G: Plasma Lp (a) and T-PAI-1 complex levels in coronary heart disease. Thrombosis Res 1996, 83: 77-85	CPaşa
Farmak-Kard	Ölmez E, Birincioğlu M, Aksoy T, Acet A: Effects of captopril on ischemia-reperfusion-induced arrhythmias in an in-vivo rat model. Pharm Res 1995, 32: 37-41	İnönü
İç Kard	Güldal M, Karaoğuz R, Pacifico Ai Lawrie GM, Akyol T: Undersensing of the tiny QRS complexes that emerged after the isolation of the right ventricle in a patient with ventricular tachycardia. Pace-Pacing and Clin Electrophysiology 1996, 19: 868-871	3/4 Ank
İç Kard.	Tavlı T, Ammar A, Wong M: Diastolic spectrum of left ventricular hypertrophy - the impact of etiology and coronary artery disease on Doppler transmitral velocity. Cardiology 1996, 87: 436-442	1/2 Bayar
İç Kard.	Sağkan O, Örnek E, Erk K, Kandemir B: A massive calcified left ventricular aneurysm with normal coronary arteries and without myocardial infarction- a case report. Angiology 1996, 47: 807-813	19 May
İç Kard.	Oral D, Berkalp B, Pamir G, Ömürlü K, Erol Ç: Significance of dual left anterior descending coronary-artery in interventional cardiology- a case-report. Angiology 1996, 47: 825-829	Ank

İç Kard.	Oral D, Dağalp Z, Pamir G, Alpman A, Ömürlü E, Erol Ç, Kervancıoğlu C, Telli HH: Percutaneous transluminal coronary angioplasty of anomalous coronary arteries. <i>Angiology</i> 1996, 47:	Ank
İç Kard.	Demirtaş M, Usal A, San M, Birand A: Hydatid disease presenting as cardiac tamponade-a case history. <i>Angiology</i> 1996, 47: 601-607	Çkv
İç Kard.	Demirtaş M, Usal A, Birand A, Can M, Batyraliev T, Niyazova Z: A serious complication of percutaneous mitral valvuloplasty- systemic embolism: how can we decrease it. <i>Angiology</i> 1996, 47: 285-289	Çkv
İç Kard.	Postacı N, Yeşil M, Susam I, Bayata S: The influence of different AV delays on left ventricular diastolic functions and on incidence of diastolic mitral regurgitation. <i>Angiology</i> 1996, 47:895-899	İzm Dev
İç Kard.	Kulan K, Kulan C, Tuncer C, Komsuoğlu B, Telatar M: Myocardial perfusion scintigraphy in a myocardial bridging of coronary artery. <i>Clin Nuc Med</i> 1996, 21: 888-889	Kdz-Koc
İç Kard.	Kulan K, Komsuoğlu B, Tuncer C, Kulan C: Significance of QT dispersion on ventricular arrhythmias in mitral valve prolapse. <i>Int J Cardiol</i> 1996, 54: 251-257	Kdz-Koc
İç Kard.	Cin VG, Gök H, Kaptanoğlu B: The prognostic value of serum troponin-T in unstable angina. <i>Int J Cardiol</i> 1996, 53: 237-244	Selçuk
İç Kard.	Diker E, Aydoğdu S, Özdemir M, Kural T, Polat K, Çehrelı S, Erdoğan A, Göksel S: Prevalence and predictors of atrial fibrillation in rheumatic valvular heart disease. <i>Am J Cardiol</i> 1996, 77: 96-98	TYİH
İç Kard.	Aydoğdu S, Özdemir M, Diker E, Korkmaz Ş, Kütük E, Göksel S: Fistulous connection between the left pulmonary artery and the innominate vein. <i>Cath Cardiovas Diagn</i> 1996, 39: 80-81	TYİH
İç Kard.	Kısacık HL, Özdemir K, Altınyay E, Oğuzhan A, Kural T, Kır M, Kütük E, Göksel S: Comparison of exercise stress-testing with simultaneous dobutamine stress echocardiography and Tc-99m isonitrite single-photon emission computerized tomography for diagnosis of coronary artery disease. <i>Eur Heart J</i> 1996, 17: 113-119	TYİH
İç Rom- Kard	Güllü IH, Benekli M, Müderrisoğlu H, Oto A, Kansu E, Kabakçı G, Oram E, Bekdik C: Silent myocardial ischemia in Behçet's disease. <i>J Rheumatol</i> 1996, 23: 323-327	HT
Kard-Ginek.	Uslu A, Uslu T, Bingöl F, Aydın S: Lipoprotein levels in patients with pregnancy-induced hypertension. <i>Arch Gynecol Obstet</i> 1996, 258: 21-24	İzm. Dev. 9 Eyl.
İç Kard.	Günel Al, Işık A, Çeliker H, Eren O, Çelebi H, Günel SY, Lüleci C: Short term reduction of left ventricular mass in primary hypertrophic cardiomyopathy by octreotide injections. <i>Heart</i> 1996, 76: 418-421	Fırat
İç Kard.	Semiz E, Sancaktar O, Yalçınkaya S, Demircan A, Değer N: Thoracic aortocaval fistula due to gunshot wound. <i>Thor Card Surg</i> 1996, 44: 261-263	Akdnz. Üniv.
KV Cerr	Taşdemir O, Kızıltepe U, Karagöz HY, Yamak B, Korkmaz Ş, Bayazit K: Long-term results of reconstructions of the left anterior descending coronary artery in diffuse atherosclerotic lesions. <i>J Thor Card Surg</i> 1996, 112: 745-754	TYİH
KV Cerr.	Uysalel A, Aral A, Atalay S, Akalın H: Cardiac echinococcosis with multivisceral involvement. <i>Ped Card</i> 1996, 17: 269-270	Ank
KV Cerr.	Alhan HC, Çakalağaoğlu C, Hancı M, Toraman F, İdiz M, Kayacıoğlu I, Tarcan S: Critical illness polyneuropathy complicating cardiac operation. <i>Ann Thor Surg</i> 1996, 62: 1237-39	CPş-HPş
KV Cerr.	Yılmaz AT, Arslan M, Özal E, Bingöl H, Tatar H, Öztürk OY: Coronary-artery aneurysm associated with adult supra-avalvular aortic-stenosis. <i>Ann Thor Surg</i> 1996, 62: 1205-1207	GATA
KV Cerr.	Alhan C, Karabulut H, Tosun R, Karakoç F, Okar I, Demiray E, Tarcan S, Yiğiter B: Intermittent cross-clamping and cold crystalloid cardioplegic arrest in low risk coronary patients. <i>Ann Thor Surg</i> 1996, 61: 834-9	GATA
KV Cerr.	Çiçek S, Demirkılıç U, Kuralay E, Özal E, Tatar H: Postoperative aprotinin effect on blood loss and transfusion requirements in cardiac operations. <i>Ann Thor Surg</i> 1996, 62: 1372-1376	GATA
KV Cerr.	Özdoğan ME, Oktar L, Günaydın S, Halit V, Sınay A, Yener A, Ersöz A: Mitral and aortic valve replacement using fresh unstented pulmonary and aortic homografts. <i>J Heart Valve Dis</i> 1996, 5: 181-185	Gazi
KV Cerr.	Bilgen F, Alhan C, Alhan S, İdiz M, Demiray E, Özler A: Use of color Doppler imaging in assessment of preoperative and postoperative flow characteristics of internal thoracic artery in myocardial revascularization. <i>Angiology</i> 1996, 47: 589-594	Hpaşa

KV Cerr.	Bilgen F, Yapıcı MF, Şerbetçioğlu A, Tarhan IA, Çoruh T, Özler A: Effect of normothermic papaverine to relieve intraoperative spasm of the internal thoracic artery. Ann Thor Surg 1996, 62: 769-771	Hpaşa
KV Cerr.	Alhan HC, Kayacioğlu I, Tayyareci G, Çakalağaoğlu C, İdiz M, Tarcan S, Yiğiter B: Absent right superior vena cava with hypoplastic proximal inferior vena cava. Ann Thor Surg 1996, 62: 566-568	Hpaşa
KV Cerr.	Özergen U, Sunam GS, Yeniterzi M, Yüksek T, Solak T, Solak H: Supravalvular aortic stenosis without Williams syndrome. Thor Card Surgeon 1996, 44: 219-221	Selçuk
KV Cerr.	Katircioğlu SF, Sarıtaş Z, Yücel D, Bayazit M, Taşdemir O, Bayazit K: Spinal cord protection with the use of prostacyclin during aortic occlusion. J Surg Res 1996, 65: 77-81	TYİH
KV Cerr.	Katircioğlu F, Yamak B, Battaloğlu B, Sarıtaş A, Kızıltepe U, Kural T, Taşdemir O, Bayazit K: Long-term results of mitral valve replacement with preservation of the posterior leaflet. J Heart Valve Dis 1996, 5: 302-306	TYİH
KV Cerr.	Vural KM, Taşdemir O, Karagöz H, Emir M, Tarcan O, Bayazit K: Comparison of the early results of coronary artery bypass grafting with and without extracorporeal circulation. Thor Card Surgeon 1995, 43: 320-325	TYİH
KV Cerr.	Taşdemir O, Vural KM, Küçükaksu SD, Tarcan OK, Özdemir M, Küçük E, Bayazit K: Comparative study on cardiomyoplasty patients with the cardiomyostimulator on versus off. Ann Thor Surg 1996, 62: 1708-1713.	TYİH
KV Cerr.	Katircioğlu SF, Sarıtaş Z, Küçük S, Taşdemir O, Bayazit K: Enoximone usage for experimental spinal cord protection during aortic cross-clamping. Thor Card Surg 1996, 44: 245-247	TYİH
Ped Hem.- Ped Kard.	Olçay L, Özer S, Gürgey A, Saraçlar M, Özme Ş, Bilgiç A, Özkutlu S, Çeliker A: Parameters of iron-deficiency in children with cyanotic congenital heart disease. Ped Card 1996, 17: 150-154	HT
Ped Kard.	Alehan D, Çeliker A, Özme Ş: Head-up tilt test- a highly sensitive, specific test for children with unexplained syncope. Ped Card 1996, 17: 86-90	HT
Ped Kard.	Kütükçüler N, Narin N: Plasma interleukin-7 (IL-7) and IL-8 concentrations in acute rheumatic fever and chronic rheumatic heart disease. Scand J Rheumatol 1995, 24: 383-385	Ege
Ped. Kard.	Şenocak F, Karademir S, Çabuk F, Onat N, Koç S, Duman A: Spontaneous closure of interatrial septal openings in infants- an echocardiographic study. Int J Cardiol 1996, 53: 221-226	S. Ulus- Zübeyde
Ped. Kard.	Narin N, Kütükçüler N, Narin F, Keser G, Doğanavşargil E: Anticardiolipin antibodies in acute rheumatic fever and chronic rheumatic heart disease- is there a significant association? Clin Exper Rheumatol 1996, 14: 569-569 125	Erc-Ege
Ped. Kard.	Günal N, Bilgiç A, Lenk MK, Yurdakul Y, Sarıgül A, Ispir S: Abnormal connection of the inferior vena cava to the left atrium with double-outlet right ventricle and heterotaxia- a case-report. Catheterization and Cardiovascular Diagnosis 1996, 37: 287-289	HT
Ped. Kard.	Çeliker A, Alehan D, Tokel NK, Lenk MK, Özme Ş: Initial experience with dual-sensor rate-responsive pacemakers in children. Eur Heart J 1996, 17: 1251-1255	HT
Ped. Kard.	Özkutlu S, Saraçlar M, Alehan D, Yurdakul Y, Fırat P, Tokel K: Subpulmonary and subaortic ridges in doubly committed subarterial ventricular septal defect- an echocardiographic study. Eur Heart J 1996, 17: 935-939	HT
Ped. Kard.	Alehan FK, Özkutlu S, Alehan D: Effects of respiration on left ventricular diastolic function in healthy children. Eur Heart J 1996, 17: 453-456	HT
Ped. Kard.	Doğan R, Demircin M, Sarıgül A, Çeliker A, Güngen Y, Paşaoğlu İ: Isolated chylopericardium secondary to intrathymic lymphangiomatous malformation. Ped Card 1996, 17: 413-415	HT
Ped. Kard.	Saraçlar M, Çil E, Özkutlu S: Echocardiography for the diagnosis of congenital cardiac anomalies with multiple lesions. Ped Card 1996, 17: 308-313	HT
Ped. Kard.	Özkutlu S, Çil E, Paşaoğlu I, Saraçlar M: Noonan syndrome with double-chambered right ventricle. Ped Card 1996, 17: 251-253	HT
Ped.- İç Kard.	Altunbaşak S, Demirtaş M, Tunali N, Zorludemir S: Primary rhabdomyosarcoma of the heart presenting with increased intracranial pressure. Ped Card 1996, 17: 260-264	Çkv
Radyol.- İç Kard	Aikimbaev KS, Oğuz M, Özbek S, Demirtaş M, Birand A, Batryaliev T: Peripheral vascular reactivity in patients with systemic scleroderma and Raynaud's phenomenon - color Doppler flow imaging study. Angiology 1996, 47: 475-480	Çkv